

Ongeveer 30% van de jongeren met TOS die Voortgezet (Speciaal) Onderwijs volgde zit na het examen thuis.

Februrari 2019

Er zijn veel mooie congressen op de onderwijsagenda's voor onderwijsprofessionals. Congressen met veel aandacht voor gedrag, autisme, ADHD, dyslexie, leerproblemen, onderwijs etc...Wat opvalt is dat er zelden tijdens een congres aandacht is voor taalontwikkelingsstoornissen (TOS). Mijn vorige bericht op linkedin met betrekking tot de relatie tussen gedragsstoornissen en een taalstoornis is veel gedeeld, heel erg vaak interessant gevonden:

"Men moet altijd de mogelijkheid van een taalstoornis overwegen bij een kind met een gedragsstoornis, want een taalstoornis kan aanzienlijk bijdragen aan een psychopathologische ontwikkeling en de behandeling van een taalstoornis kan de gedragsstoornis verminderen."
(Njikiktjen, 2008)

Er is te weinig aandacht voor een taalontwikkelingsstoornis in de klas en voor de problemen die het met zich meebrengt op het gebied van leren, de executieve functies en uiteindelijk het gedrag dat wij signaleren als 'ongewenst'. Er is onvoldoende kennis over deze problematiek en de gevolgen ervan in de klas. De gevolgen van een te late (of geen) signalering zijn groot. Verkeerde 'labels' worden nog altijd te vaak uitgedeeld.....

Voor mijn boek Taalontwikkelingsstoornissen in de klas in het vo en mbo dat dit najaar verschijnt heb ik een oproep gedaan onder leerkrachten, ambulant begeleiders en jongeren en ouders. Vooral van de ouders en van de jongeren heb ik schrijnende reacties ontvangen. Het zich niet 'gezien' voelen. Niet de hulp krijgen die je nodig hebt en onvoldoende kennis over TOS en de hulpvraag in de klas.

"Ik kan de instructie niet volgen omdat het soms niet goed wordt uitgelegd" "TOS betekent voor mij irritatie, angst om een gesprek te starten, onzekerheid, faalangst"

Belangrijk dus om nogmaals even de cijfers onder de aandacht te brengen:

1% van de leerlingen op school heeft autisme (Bishop 2010), 5% heeft ADHD (Bishop 2010) en 7% van de leerlingen op school (gemiddeld 2 leerlingen per klas) heeft een TOS! (Tomblin e.a. 1997)

Het ongewenste gedrag kan een heel andere oorzaak hebben dan puur een label 'gedragsproblemen of zelfs ADHD' of concentratieproblemen.... TOS is een onderbelicht probleem met veel leer- en gedragsproblemen als gevolg. En de prognoses zijn:

- Naar schatting heeft ook 5%- 7% van de jongeren een TOS.
- 83.750 jongeren met TOS in de leeftijd van 18 t/m 25 jaar.
- 134.950 in de leeftijd van 18 t/m 30 jaar.
- Ongeveer 30% van de jongeren met TOS die Voortgezet (Speciaal) Onderwijs volgde zit na het examen thuis.

Meer kennis is belangrijk! Op pabo's, op een docentenopleiding, bij onderwijsgevenden en in het onderzoeksveld waar leerlingen worden getest en getoetst.

Bernadette Sanders orthopedagoog, eigenaar Smartonderwijs en auteur van Taalontwikkelingsstoornissen in de klas (2017)

